

2020-02-13
Fi2019/03535/K
Fi2019/03928/K
Fi2020/00543/K

Finansdepartementet

Statskontoret
Torsgatan 11
101 27 Stockholm

Uppdrag att kartlägga aktiv medverkan till bosättning i annan kommun

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statskontoret att definiera och kartlägga förekomsten av att kommuner och andra aktörer aktivt medverkar till att individer bosätter sig i en annan kommun, och lämna förslag på möjliga inriktningar för åtgärder som skulle vara verkningsfulla för att motverka problematiken på området.

Statskontoret ska senast den 1 september 2020 till regeringen (Finansdepartementet) redovisa den del av uppdraget som avser att kartlägga och definiera sådan aktiv medverkan som anges ovan. Uppdraget ska i övrigt redovisas senast den 15 november 2020 till regeringen.

Bakgrund

Förekomsten av att kommuner eller andra aktörer aktivt medverkar till att individer bosätter sig i en annan kommun, s.k. social export, har under hösten 2019 fått stor uppmärksamhet. Detta verkar ofta ske utan att den mottagande kommunen informeras om det.

Det finns ingen uppgift om hur vanligt förekommande sådan medverkan är, och det är inte klarlagt vilka faktorer som skapar incitament för bl.a. kommuner, privata aktörer, hyresvärdar och enskilda individer att delta i detta.

En problematik som lyfts fram är att de individer som flyttar i många fall har stort behov av samhällsservice, vilket innebär att detta ansvar överförs till den mottagande kommunen. Det kan t.ex. handla om individer som saknar

egen försörjning, och som står långt ifrån arbetsmarknaden, eller individer som har ett behov av andra insatser enligt socialtjänstlagen (2001:453). Det kan också handla om nyanlända som omfattats av anvisningsbeslut.

Vidare finns uppgifter om att individer, som kan ha svårt att hitta en bostad och tillvarata sina rättigheter, har hamnat i undermåliga bostäder med höga hyror i en annan kommun. I vissa fall är tillgången till arbete, kommunikationer och samhällsservice begränsad på den nya bostadsorten.

Närmare om uppdraget

I Statskontorets kartläggningsuppdrag ingår att beskriva vilka faktorer som ligger bakom att kommuner medverkar till att individer bosätter sig i en annan kommun, som exempel på en möjlig faktor kan nämnas behovet av samhällsservice hos de berörda individerna. Statskontoret ska om möjligt klarlägga i vilken utsträckning medverkan av detta slag förekommit över tid, och om det typiskt sett är särskilda grupper av individer som berörs.

Inom ramen för kartläggningen ska Statskontoret redogöra för dels vilka aktörer som initierar flytten, dels vilka kommuner som tar emot de individer som flyttar. Statskontoret ska vidare undersöka i vilket syfte de olika aktörerna agerar.

Statskontoret ska utifrån kartläggningen ta fram en definition som beskriver och avgränsar det aktuella agerandet.

Utifrån kartläggningen och den framtagna definitionen ska Statskontoret beskriva och analysera rättsläget och de omständigheter i övrigt som ligger till grund för agerandet.

Redovisningen av uppdraget ska vara uppdelad på kommuner och län. I uppdraget ingår att inhämta information och synpunkter från kommuner och länsstyrelser. Uppdraget ska genomföras i samråd med Sveriges Kommuner och Regioner samt berörda myndigheter.

På regeringens vägnar

Per Bolund

Elin Persson

Kopia till

Sveriges Kommuner och Regioner
Länsstyrelserna